

ЕВРОПЕЙСКА КОНВЕНЦИЯ

ЗА НАСИЛИЕТО И ЛОШОТО ПОВЕДЕНИЕ НА ЗРИТЕЛИ ПРИ СПОРТНИ ПРОЯВИ И В ЧАСТНОСТ НА ФУТБОЛНИ СРЕЩИ

(Ратифицирана със закон, приет от 37-о Народно събрание на 13 септември 1996 г. - ДВ, бр. 82 от 1996 г. В сила за Република България от 1 декември 1996 г.)

Обнародвана, ДВ, бр. 102 от 29 ноември 1996 г.

Държавите - членки на Съвета на Европа, и другите държави - страни по Европейската културна конвенция, подписали тази конвенция, имайки предвид, че целта на Съвета на Европа е постигането на по-голямо единство между неговите членове; загрижени от проявите на насилие и лошо поведение сред зрителите на спортни прояви и особено на футболните срещи и от техните последици; съзнаващи, че този проблем може да застраши принципите, залегнали в Резолюция (76)41 на Комитета на министрите на Съвета на Европа, известна като "Европейска харта за спорта за всички"; подчертавайки направления чрез спорта значителен принос за международното разбирателство и особено, поради честотата им, чрез футболните срещи на национални и клубни отбори от европейските държави; считайки, че обществените органи и независимите спортни организации имат различни, но допълващи се отговорности в борбата срещу насилието и лошото поведение на зрители, като имат предвид, че спортните организации също така носят отговорност за сигурността и най-общо казано, те трябва да осигуряват доброто провеждане на проявите, които организират; смятайки също така, че тези органи и организации трябва да работят съвместно за тази цел на всички подходящи нива; смятайки, че насилието е широко разпространено съвременно социално явление, чито корени са преди всичко извън спорта, и че спортът често става сцена за прояви на насилие; решени да предприемат общи и съгласувани действия за предотвратяване и контрол на насилието и лошото поведение на зрители при спортни прояви, се споразумяха за следното:

Член 1

Цел на конвенцията

1. Страните с цел предотвратяване и контрол на насилието и лошото поведение на зрители на футболните срещи се задължават в рамките на своите съответни конституционни разпоредби да предприемат необходимите стъпки за влизане в сила на разпоредбите на тази конвенция.

2. Страните прилагат разпоредбите на конвенцията при други спортове и спортни прояви, при които има опасност от насилие или лошо поведение на зрители, като се отчитат специфичните изисквания за тези спортове или спортни прояви.

Член 2

Вътрешно съгласуване Страните съгласуват политиката и дейността на своите министерства и други държавни органи срещу насилието и лошото поведение на зрители посредством създаването, когато това е необходимо, на органи за координация.

Член 3

Мерки

1. Страните се задължават да осигурят разработването и изпълняването на мерки, насочени към предотвратяване и контрол на насилието и лошото поведение на зрители, и по-специално:

а) да осигурят мобилизирането на достатъчно сили за поддържане на обществения ред, за да се противопоставят на прояви на насилие или лошо поведение както в стадионите, така и в близката околност извън тях и по протежение на пътищата, по които преминават зрителите;

б) да улесняват тясното сътрудничество и обмен на подходяща информация между полицейските сили на различните засегнати или застрашени да бъдат засегнати населени места;

в) да прилагат или, когато е необходимо, да приемат законодателство, предвиждащо налагането на наказания или, според случая, на подходящи административни мерки по отношение на зрители, признати за виновни за извършването на правонарушения, свързани с насилие или лошо поведение.

2. Страните се задължават да насърчават отговорното организиране и доброто поведение на клубовете от привърженици на отборите и назначаването на отговорници между техните членове, натоварени със задачата да улесняват контрола и информирането на зрителите на мачовете и да придружават групите от привърженици при пътуванията им за мачовете на клубовете като гости.

3. Страните настърчават координацията, доколкото е юридически възможно, по организирането на пътуванията от мястото на тръгване, със сътрудничеството на клубовете, организираните привърженици и пътните агенции с цел да бъде предотвратено отпътуването на потенциални нарушители на реда за срещите.

4. Страните полагат усилия да осигурят при необходимост чрез подходящо законодателство, предвиждащо санкции при нарушение, или чрез други подходящи мерки, щото при наличие на опасност от избухване на насилие и лошо поведение от страна на зрители спортните организации и клубовете и, ако е необходимо, съвместно със собствениците на стадионите и държавните органи в съответствие с техните компетенции, определени от вътрешното право, да предприемат практически мерки около и в стадионите за предотвратяване или контрол на това насилие или лошо поведение, включително:

а) да осигурят плана и конструкцията на стадионите, да гарантират безопасността на зрителите, да не създават условия за насилие между тях, да позволяват ефикасен контрол над публиката, да съдържат подходящи бариери или заграждания и да позволяват намесата на полицейските сили и силите за сигурност да действат;

б) да разделят ефикасно привържениците на отборите - съперници, като при допускането на гостуващи групи от привърженици в стадиона ги насочват към отделни трибуни;

в) да осигуряват това разделяне, като контролират строго продажбата на билети и да предприемат специални предпазни мерки непосредствено преди началото на срещите;

г) да извеждат от стадионите или срещите или да забранят достъпа до тях, доколкото това е юридически възможно, на известни или потенциални нарушители на реда и на лица, намиращи се под влиянието на алкохол или наркотики;

д) да оборудват стадионите с ефикасна система за информиране на публиката и да осигуряват нейното пълно използване, както и да осигуряват програми за срещите и печатни материали, настърчаващи зрителите за спазване на добро поведение;

е) да забраняват на зрителите внасянето на алкохолни напитки в стадиона; да ограничат и за предпочитане да забранят продажбата и всяко разпространяване на алкохолни напитки на стадионите и да осигурят всички налични напитки да бъдат в безопасни опаковки;

ж) да осигурят контрол на зрителите за избягване на внасянето в стадионите на предмети, които могат да бъдат използвани за актове на насилие, или средства за фойерверки, или подобни устройства;

з) да осигуряват сътрудничеството между служителите за свръзка и заинтересуваните органи преди срещите относно мерките, които трябва да се предприемат за контрол на публиката, така че съответните норми да бъдат приложени чрез съгласувана дейност.

5. Страните предприемат подходящи обществени и образователни мерки, като отчитат потенциалното значение на средствата за масово осведомяване за предотвратяване на насилието в спорта или по време на спортни прояви, по-специално като популяризират спортните идеали чрез образователни и други кампании, подкрепят идеята за честна игра особено сред младото поколение с цел да настърчат взаимното уважение между зрители, между сътезатели, а също така чрез настърчаване на по-широко и активно участие в спорта.

Член 4

Международно сътрудничество

1. Страните си сътрудничат тясно по обхватните в тази конвенция въпроси и настърчават, когато е подходящо, подобно сътрудничество между заинтересуваните национални спортни органи.

2. Преди международни срещи между клубни или национални отбори заинтересуваните страни ще канят своите компетентни органи, по-специално спортните организации, да посочат срещите, за които съществува опасност от насилие или лошо поведение. Когато такава среща е посочена, компетентните власти на държавата домакин организират консултации между заинтересуваните органи. Такива консултации ще се провеждат във възможно най-кратък срок, но не по-късно от две седмици преди провеждането на срещата, и ще включват приготовления, мероприятия и предпазни мерки, които трябва да бъдат предприети преди, по време и след срещата, включително при необходимост предприемане на допълнителни мерки освен предвидените в конвенцията.

Член 5

Установяване и предприемане на действия спрямо правонарушителите

1. Страните, спазвайки съществуващите правни процедури и принципа на независимостта на съдебната власт, следят за осигуряване на идентифицирането и съдебното преследване в съответствие със закона на зрители, извършващи акт на насилие или друго престъпно поведение.

2. При необходимост, особено в случай на зрители гости, и в съответствие с приложимите международни споразумения

страните предвиждат:

- а) прехвърляне на съдебните процедури срещу лица, задържани във връзка с насилие или друго престъпно поведение, извършено по време на спортни прояви, към страната на тяхното пребиваване;
- б) искане за екстрадиране на лица, заподозрени в извършването на акт на насилие или друго престъпно поведение по време на спортни прояви;
- в) прехвърляне на лица, признати за виновни за извършването на престъпления, свързани с употребата на насилие или на други актове на престъпно поведение по време на спортни прояви, за да изтърпят наказанието си в съответната страна.

Член 6

Допълнителни мерки

1. Страните се задължават да си сътрудничат тясно със своите национални спортни организации и клубове, имащи компетенции в тази област, и при необходимост със собствениците на стадионите относно мерките по планирането и извършването на изменения в конструкцията на стадионите или на други изменения, включително на входовете и изходите на стадионите, с цел подобряване на сигурността и предотвратяване на насилието.
2. Страните се задължават да изградят, където е необходимо и при подходящи случаи, система, установяваща изисквания за подбор на стадионите, която да отчита сигурността на зрителите и предотвратяването на насилие сред тях, особено за стадионите, използвани за провеждане на мачове, които могат да привлекат големи или буйни тълпи.
3. Страните се задължават да насърчават своите национални спортни организации да преразглеждат постоянно правилата си, с оглед да контролират факторите, способни да доведат до избухване на насилие от страна на спортисти или зрители.

Член 7

Предоставяне на информация

Всяка страна изпраща на генералния секретар на Съвета на Европа на един от официалните езици на Съвета на Европа цялата информация относно законодателните и други мерки, предприети от нея в изпълнение на разпоредбите на конвенцията по отношение на футбола или други спортове.

Член 8

Постоянен комитет

1. За целите на тази конвенция се учредява Постоянен комитет.
2. Всяка страна може да бъде представена в Постоянния комитет от един или повече делегати. Всяка страна има един глас.
3. Всяка държава - членка на Съвета на Европа, или друга държава - страна по Европейската културна конвенция, която не е страна по тази конвенция, може да бъде представена в комитета като наблюдател.
4. Постоянният комитет може с единодушно решение да покани всяка държава - нечленуваща в Съвета на Европа, която не е страна по конвенцията, и всяка заинтересувана спортна организация да бъде представена от един наблюдател на едно или повече от нейните съвещания.
5. Постоянният комитет се свиква от генералния секретар на Съвета на Европа. Неговото първо заседание се провежда в срок от една година от датата на влизане в сила на конвенцията. В последствие заседанията се провеждат ежегодно. Допълнителни заседания на комитета се свикват по молба на мнозинството от страните.
6. Присъствието на мнозинството от страните дава необходимия кворум за провеждането на заседание на Постоянния комитет.
7. Като спазва разпоредбите на тази конвенция, Постоянният комитет изработва и приема с консенсус свой собствен правилник.

Член 9

1. Постоянният комитет отговаря за контрола по прилагането на тази конвенция. По-специално, той може:
  - а) да преоценява постоянно разпоредбите на тази конвенция и да проучва необходимите изменения;
  - б) да провежда консултации със съответните спортни организации;

- в) да прави препоръки на страните относно мерките, които трябва да се предприемат за изпълнението на конвенцията;
- г) да препоръчва подходящи мерки за информиране на обществеността относно предприетите в рамките на конвенцията дейности;
- д) да прави препоръки към Комитета на министрите относно отправянето на покана до държави, нечленуващи в Съвета на Европа, за присъединяване към тази конвенция;
- е) да прави предложения за подобряване на ефективността на тази конвенция.

2. При изпълнение на своите функции Постоянният комитет може по своя инициатива да организира съвещания на групи от експерти.

Член 10

След всяко свое заседание Постоянният комитет представя на Комитета на министрите на Съвета на Европа доклад за своята дейност и за действието на конвенцията.

Член 11

Изменения

- 1. Изменения в конвенцията могат да бъдат предложени от страна, от Комитета на министрите на Съвета на Европа или от Постоянния комитет.
- 2. Генералният секретар на Съвета на Европа съобщава за всяко предложение за изменения на държавите - членки на Съвета на Европа, на другите държави, страни по Европейската културна конвенция, и на всяка държава, нечленуваща в Съвета на Европа, която се е присъединила към тази конвенция или е поканена да се присъедини съгласно разпоредбите на чл. 14.
- 3. Всяко изменение, предложено от страна или от Комитета на министрите, се съобщава на Постоянния комитет най-малко два месеца преди заседанието, на което то ще бъде разглеждано. Постоянният комитет представя на Комитета на министрите свое становище по предложеното изменение, където е необходимо, след провеждането на консултации със съответните спортни организации.
- 4. Комитетът на министрите обсъжда предложеното изменение и всяко становище, представено от Постоянния комитет, и може да приеме изменението.
- 5. Текстът на всяко изменение, прието от Комитета на министрите съгласно т. 4 на този член, се изпраща на страните за приемане.
- 6. Всяко изменение, прието съгласно т. 4 на този член, влиза в сила на първия ден от месеца, следващ изтичането на срок от един месец от датата, на която всички страни ще са уведомили генералния секретар за приемането му.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 12

- 1. Конвенцията е открита за подписване на държавите - членки на Съвета на Европа, и от другите държави - страни по Европейската културна конвенция, които могат да изразят своето желание за обвързване чрез:
  - а) подписване без уговорка за ратификация, приемане или утвърждаване, или
  - б) подписване, подлежащо на ратификация, приемане или утвърждаване, последвано от ратификация, приемане или утвърждаване.
- 2. Ратификационните документи, документите за приемане или утвърждаване се депозират при генералния секретар на Съвета на Европа.

Член 13

- 1. Конвенцията влиза в сила на първия ден от месеца, следващ изтичането на период от един месец след датата, на която три държави - членки на Съвета на Европа, са изразили съгласието си да бъдат обвързани с тази конвенция съгласно разпоредбите на чл. 12.
- 2. По отношение на всяка подписала държава, която след това изрази желание за обвързване с конвенцията, тя влиза в сила на първия ден от месеца, следващ изтичането на период от един месец след датата на подписване или депозиране на документа за ратификация, приемане или утвърждаване.

Член 14

1. След влизането в сила на тази конвенция Комитетът на министрите на Съвета на Европа след консултации със страните може да покани за присъединяване към конвенцията всяка държава, нечленуваща в Съвета на Европа, с решение, взето с мнозинството, предвидено в чл. 20d от Статута на Съвета на Европа, и с единодушие на представителите на договарящите се страни, имащи право да участват в Комитета на министрите.

2. По отношение на всяка присъединяваща се държава конвенцията влиза в сила на първия ден от месеца, следващ изтичането на период от един месец след датата на депозиране на документа за присъединяване при генералния секретар на Съвета на Европа.

Член 15

1. Всяка държава може при подписването или при депозирането на документа за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване да посочи територията или териториите, за които се прилага тази конвенция.

2. По всяко време след това всяка страна може чрез декларация до Генералния секретар на Съвета на Европа да разшири прилагането на Конвенцията за всяка друга територия, посочена в декларацията. По отношение на такава територия конвенцията влиза в сила на първия ден от месеца, следващ изтичането на период от един месец след датата на получаване на такава декларация от генералния секретар.

3. Всяка декларация, направена съгласно т. 1 и 2 на този член, може по отношение на посочените в нея територии да бъде оттеглена с уведомление до генералния секретар. Оттеглянето влиза в сила на първия ден от месеца, следващ изтичането на период от шест месеца след датата на получаване на уведомлението от генералния секретар.

Член 16

1. Всяка страна може по всяко време да денонсира тази конвенция чрез уведомително писмо до генералния секретар на Съвета на Европа.

2. Денонсирането влиза в сила на първия ден от месеца, следващ изтичането на период от шест месеца след датата на получаване на уведомителното писмо от генералния секретар.

Член 17

Генералният секретар на Съвета на Европа уведомява държавите - членки на Съвета на Европа, другите държави - страни по Европейската културна конвенция, и всяка присъединила се към конвенцията държава за:

- а) всяко подписване съгласно чл. 12;
- б) депозирането на документ за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване съгласно чл. 12 и 14;
- в) всяка дата на влизане на конвенцията в сила съгласно чл. 13 и 14;
- г) всяка информация, изпратена съгласно чл. 7;
- д) всеки доклад, изготвен съгласно разпоредбите на чл. 10;
- е) всяко предложение за изменение или изменение, което е прието, съгласно чл. 11 и датата на влизането му в сила;
- ж) всяка декларация, направена съгласно разпоредбите на чл. 15;
- з) всяко уведомление съгласно разпоредбите на чл. 16 и датата на влизане в сила на денонсирането.

В уверение на което долуподписаните, надлежно упълномощени, подписаха конвенцията.

Изготвена в Страсбург на 19 август 1985 г. на английски и френски език, като и двата текста имат еднаква сила, в едно копие, което се депозира в архивите на Съвета на Европа. Генералният секретар на Съвета на Европа изпраща заверени копия на всяка държава - членка на Съвета на Европа, на всяка държава - страна по Европейската културна конвенция, и на всяка държава, поканена да се присъедини към тази конвенция.